

12. Domácí úkoly

Bi3101 Úvod do matematického modelování

1. Stanovení předpokladů modelu – do 9. 11. 2020
2. Modelování s nejistotou – do 16. 11. 2020
3. Hladká predační funkce – do 23. 11. 2020
4. Lotkûv-Volterrûv systém tří populací – do 30. 11. 2020

DÚ1: Příklad stanovení předpokladů

- Ověřte s pomocí R korespondenci mezi deterministickým a stochastickým modelem:

Využijte spojitý deterministický model s koeficientem porodnosti a úmrtnosti a diskrétní stochastický model s pravděpodobností rozmnožení se a úmrtí pro každého jedince a diskutujte jak/proč se oba liší pro různé hodnoty a , b , p_B , p_D a $N(0)$.

Hint: použijte hodnoty $a=0,35$; $b=0,25$; $p_B=0,35$; $p_D=0,25$ a tři různá $N(0)$: 10, 100 a 1000.

DÚ1: Příklad stanovení předpokladů

DÚ2: Modelování s nejistotou

- Využijte stochastický diskrétní model z DÚ 1 a pomocí simulace (10 000 opakování) odhadněte distribuci výsledné velikosti populace po 10 generacích (létech).
- Pokuste se najít vhodný způsob charakterizace této distribuce (popište střední hodnotu a rozptyl) nebo vykreslete histogram všech 10 000 výsledných hodnot.
- Stručně okomentujte (ve formě komentáře v R).

DÚ3: Hladká prediční funkce

- Využijte kód z dnešní přednášky a nahraďte ve spojitém modelu lomenou funkci $p(N)$ nějakou hladkou funkcí $r(N)$ splňující následující předpoklady.
  - $p(0) = 0$;
  - $p(N) \rightarrow S$ pro $N \rightarrow \infty$.
- Proveďte analýzu takového řešení. Pokud to dokážete, obecně, v opačném případě pro konkrétní zvolené hodnoty N_0 , K , r a parametrů prediční funkce.

DÚ4: Lotkův-Volterrův systém tří populací

- Navrhněte soustavu Lotkových-Volterrových rovnic tří populací.
- Řešte takto získanou soustavu pro spojitý případ s nastavením parametrů tak, aby šlo o:
  1. konkurenční vztah všech tří populací (oboustranně negativní ovlivnění)
  2. predaci jedné populace vůči dvěma symbiotickým populacím (navzájem pozitivní a negativní ovlivnění populací).

DÚ 5: Model dravec-kořist Leslieho typu

- Sestavte libovolný model dravec-kořist Leslieho typu splňující výše uvedené předpoklady a dále:
  - Koeficient zmenšení relativního přírůstku (r_K) populace kořisti (N_K) dravcem (N_P) bude označen $\alpha_{K,P}$, celkové snížení přírůstku tedy bude rovno $\alpha_{K,P} \times N_P$.
  - Koeficient zvětšení úživnosti (K_P) populace dravce (N_P) kořistí (N_K) bude označen $\gamma_{P,K}$, celkové zvýšení úživnosti tedy bude rovno $\gamma_{P,K} \times N_K$.
- Rozhodněte, kdy půjde o specializovaného a kdy půjde o nesespecializovaného predátora v souvislosti s nastavením parametrů modelu.
- Proveďte řešení modelu a pokuste se řešení vyšetřit (na jakých hodnotách se populace (ne)ustálí pro dané hodnoty parametrů a počátečních podmínek, za jakých podmínek populace (ne)vymřou apod.).
- Registrace Metacentrum + stáhnou PSPad.